

Synpunkter - inriktningsmålet Miljöeffektiv avfallshantering

Bakgrund

Trafikkontoret avdelningen för avfall ledde under våren arbetet med att ta fram kapitel 5, Miljöeffektiv avfallshantering, till Stockholms Miljöprogram 2012-2015. Trafikkontoret är generellt sett mycket nöjd med den föreslagna utformningen av detta kapitel.

Nedanstående synpunkter är konkreta förslag på smärre kompletteringar som skulle öka tydligheten och användbarheten hos dokumentet. I några enstaka fall rör det sig om text som åter måste in i dokumentet för att rätta till annars uppkomna direkta felaktigheter.

Övriga synpunkter hanteras i huvudtexten till remissvaret, gemensamt för Trafikkontoret.

Synpunkter på kapitel 5 Miljöeffektiv avfallshantering

Nedan listas Trafikkontorets synpunkter i form av textstycken, refererat till var i remissdokumentet de föreslås läggas in. Ny text redovisas med fet stil. Förklarande/motiverande text redovisas i förekommande fall i kursiv text inom parentes.

Sid 23, 1 st, tillägg i sista meningen:
, men påverkas av konjunkturen.

Sid 24, hö spalt, 3 st, tillägg i befintlig mening i fet stil:

Stockholm ska skapa väl anpassade och lättillgängliga insamlingssystem som fungerar i stadsmiljön, **erbjuder god arbetsmiljö** och är ekonomiskt **och miljömässigt** effektiva ur ett livscykelperspektiv.

(När det gäller arbetsmiljön så styrs vår verksamhet i högsta grad av arbetsmiljölagstiftningen, god arbetsmiljö är en förutsättning som många gånger är svår att hantera. Kapitlet heter miljöeffektiv avfallshantering, "miljömässigt" bör in i denna mening.)

Sid 25, 5.1, 1 st, tillägg efter sista meningen:

Avfallet ska generellt sett flyttas uppåt i denna hierarki.

Sid 25, nytt stycke efter första stycket i 5.2:

Staden tillhandahåller en kombination av fasta och mobila insamlingssystem för hushållens farliga avfall. Hushållen har möjlighet att lämna sitt farliga avfall till någon av stadens fasta miljöstationer, återvinningscentraler, avtalade färghandlare, fastighetshämtning eller till den mobila miljöstationen. Nya system kan tillkomma.

(Delmål 5.2 handlar om både hushåll och verksamheter, med olika hantering i denna fråga. Stycke två i remissversionen handlar bara om verksamheter vilket blir helt fel om inte detta stycke läggs till.)

Sid 25, ny punkt sist i punktlistan i 5.2:

Andelen farligt avfall i soppåsen ska fortsätta att minska från dagens redan låga nivå mot en noll-vision.

(Det bör finnas en koppling till delmålets rubrik i den förklarande texten. Indikatorerna bör även kunna kopplas till förklarande text och inte bara en rubrik.)

Sid 25, ny text sist i Uppföljningsansvar i 5.2:

Kommunstyrelsen ansvarar för verksamheternas uppföljning.

(Delmål 5.2 berör både invånare och stadens verksamheter. Verksamheterna hanterar själva insamlingen av sitt farliga avfall via anlitate entreprenörer, Trafikkontoret är inte inblandade i denna hantering.)

Sid 25, inledande text under delmål 5.3, ny text i fet stil:

Det bästa sättet att minska avfallsmängderna är att se till att avfallet aldrig uppstår. I EU:s avfallshierarki har därför förebyggande av avfall högst prioritet. Därefter kommer återanvändning, materialåtervinning och energiåtervinning. Avfallet ska generellt sett flyttas uppåt i denna hierarki.

Nya varor och produkter kan tillverkas av återvunnet material, el och fjärrvärme kan produceras av utsorterat brännbart avfall och biogas och växtnäring kan produceras av utsorterat matavfall.

Staden kan genom olika typer av informationsinsatser inspirera stockholmarna att utnyttja resurser så effektivt som möjligt, **ifrågasätta och förändra konsumtionsmönster** och minimera den mängd avfall produkterna ger upphov till under hela deras livscykel. **Medvetna konsumenter kan i sin tur påverka producenter och andra aktörer i rätt riktning.**

(De två inledande styckena har liknande text i både delmål 5.1 och 5.3. Delmålen berör samma frågor, för verksamheter i 5.1 och för invånare i 5.3.)

Sid 26, nya punkter sist i punktlistan i 5.3:

Staden kommer under programperioden ha att förhålla sig till Miljömålsberedningens föreslagna miljömål avseende matavfall. Där anges bl a att mängden ska minska med 20% mellan 2010 och 2015 samt att minst 40% av matavfallet från hushåll storkök, butiker och restauranger år 2015 ska behandlas biologiskt så att växtnäring och energi tas tillvara.

Staden kommer under programperioden ha att förhålla sig till Miljömålsberedningens föreslagna miljömål avseende näringsåterförsl från avloppsslam. Detta innebär att minst 60% av fosforföreningarna i avlopp år 2015 ska tas tillvara och återföras till produktiv åkermark, varav minst hälften åkermark.

(Denna text bör ligga här också. Det bör framgå under delmålen vad man har att förhålla sig till, även om beslut inte fattats politiskt än.)

Sid 26, hö spalt, 3 st, ny text i fet stil sist i stycket Delmålet berör... i 5.3:

...och Stockholm Vatten AB samt andra nämnder och styrelser som i sin verksamhet kan skapa förutsättningar för ökad återanvändning, materialåtervinning och energiutvinning ur avfall.

(Andra nämnder och styrelser är mycket viktiga även här! T ex kan allmännyttan påverka mer än sin direkta verksamhet (kontoren och byggprojekten), de påverkar även förutsättningarna för avfallshanteringen för sina boende, d v s delar av stadens invånare. Det finns fler exempel.)

Sid 57, nytt stycke under "Nationellt" (efter sista befintliga):

Vidare föreslås ett nytt nationellt miljömål avseende näringsåterförsl från avloppsslam. Detta innebär att minst 60% av fosforföreningarna i avlopp år 2015 ska tas tillvara och återföras till produktiv åkermark, varav minst hälften åkermark.

(Miljöprogrammets kapitel om avfall berör slamhanteringen hos SVAB, det finns även en indikator för detta, 5.3.8.)

Sid 57, nytt sista stycke under "Nationellt":

Om målen avseende stadens matavfallsinsamling sätts lägre än de föreslagna nationella miljömålen måste detta motiveras väl.

Sid 57, nytt stycke med Fakta (fem korta stycken som ger en överskådlig bild av det komplexa avfallsområdet):

Fakta (rubrik)

Avfallsmängder och fördelning (underrubrik)

Plockanalyser visar att ca hälften av hushållsavfallet i "soppåsen" består av matavfall som skulle kunna behandlas biologiskt. Därutöver består ca en fjärdedel av hushållsavfallet i "soppåsen" av förpackningar och tidningar som egentligen omfattas av producentansvar och ska återvinnas via Förpacknings- och Tidningsinsamlingens, FTI:s, insamlingssystem.

Det faktum att såpass mycket återvinningsmaterial med producentansvar (förpackningar, tidningar och returpapper) hamnar i soppåsen visar på behovet av bättre fungerande system för denna återvinning. System som är tillgängliga och där det är lätt att göra rätt.

När det gäller matavfall så kan insamling av matavfall vara ett led i att förebygga alstrandet av avfall i och med att mängderna synliggörs.

För förpackningar och tidningar är det inte realistiskt att kunna uppnå 100% återvinningsgrad p g a kontaminering.

Mål avseende insamlingsgrader för matavfall samt återvinningsgrad och andel felsorterade förpackningar i hushållsavfallet kommer tillsammans med mycket annat att arbetas in i den nya Avfallsplanen som är under framtagande och börjar gälla 2013.

(Nedanstående diagram belyser texten ovan. Se även bilaga 3.)

